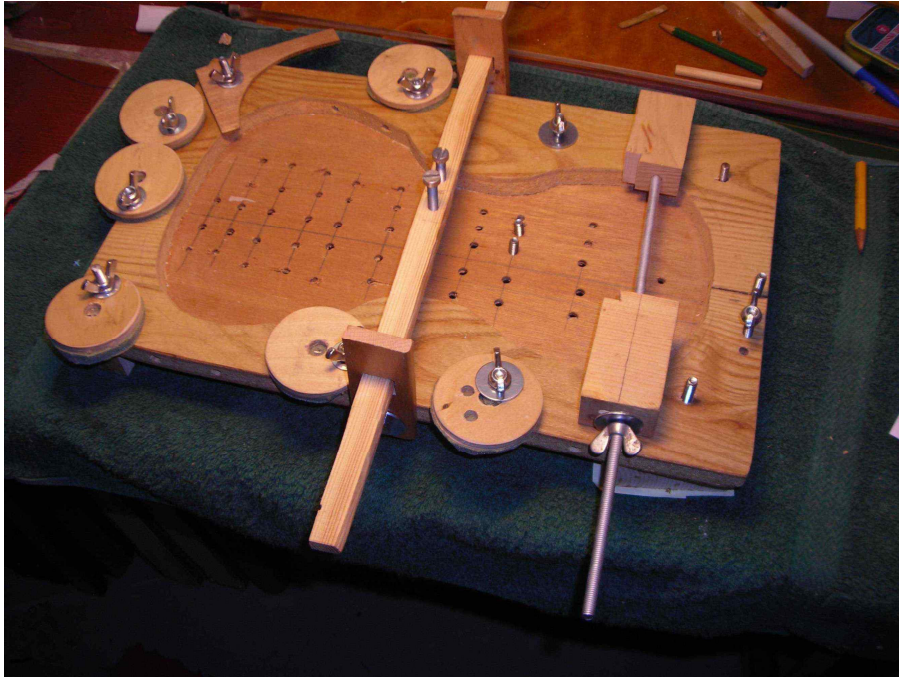

Fioljigg gör reparation av sprickor enklare

Håkan Wasén

Dyr specialtillverkad utrustning för att laga fiolens botten/lock eller egen konstruktion?

Uppemot ett par tusen kronor, minst, skulle det kosta att beställa några klammers för att pressa ihop sprickor i rätt läge. Det kan se lätt ut att laga en spricka men när locket är borttaget så inser man snabbt att det blir ett väldigt pyssel.

Det finns olika sätt att pressa ihop en spricka. Antingen med en specialtillverkad dubbelklammer som är försedd med skruvar på båda sidor. Man kan med dessa justera locket på båda sidorna av sprickan så att det blir rätt nivå.

Ett annat sätt att dra ihop en spricka är att limma små klossar på locket insida på båda sidorna av sprickan och sedan fästa små tvingar på klossarna.

Jag beslutade mig för att utveckla en vanlig "fioljigg" lite mera. Den var utsågad i en 2-3 cm tjock spånplatta på vilken det limmats på fanér på översidan. På undersidan täcktes "fiolhålet" av plywood.

Följande saker köpte jag. Ett antal M6(6mm) bult med vingmuttrar och vanliga muttrar. Skruvgängade stänger i samma dimension till de långa klammers jag använder för att dra ihop sprickan och massor av brickor. Därtill anskaffades cirka en meter trästav cirka 2x2 cm och plywood till fästbrickorna.

Först gjorde jag de långa klammarna med mutter i ena änden och en vingmutter i den andra. Hålen borrades 0,5 mm för stora eftersom klammarnas ändar skall kunna flyttas utmed stängen. Jag sågade ut en profil som skulle greppa fiolens kant. Dessutom fordrade jag dem med läder så att det inte skulle bli märken på locket kanter.

Sedan sågade jag ut runda brickor ur ett stycke plywood med en hålsåg och borrade brickans fatsättningshål nära ytterkanten. På så vis kan man svänga brickan in över locket/botten efter behov. Jag fordrade dem med "liggunderlag" men man kan ju använda tjockare handskläder. På långsidorna borrade jag ett antal hål med ett borr nästan lika tjock som gängstavarna. Sedan gängade jag in avkapade bitar av gängstaven med lite lim så att de skulle sitta.

Tanken med hela jiggen är att man med skruvar underifrån skall kunna rikta sprickan i den mån locket eller botten "kalvar" nedåt när man pressar ihop det. Samtidigt skall man med en jig på ovansidan kunna trycka ned locket om det vill kalva uppåt.

Min första lösning var att borra ett antal hål i undersidans plywood längst de vanligaste spricklinjerna. På så vis kan man gänga in bultar där det behövs och skruva upp dem mot det fastspända locket (med en läderklädd träbit emellan skruv och lock). I nästa version skall jag dock pröva med samma typ av jig som jag har på ovansidan.

Ovansidans jig gjordes av en trästav och två 3-4 cm breda lister. Trästaven förses med två skruvar (på mitten ungefär) som gängas in med någon centimeters mellanrum. Sedan gör man ett fyrkantigt urtag i de två träbitarna fästs på sidan av riggen (infästningen görs med fördel så att den kan flyttas utmed locket). Trästaven låter man sedan löpa genom träbitarna för att justera in skruvarna i sidled överlocket. Man måste dock fixera trästaven med en tving så att skruvarna inte kanar iväg. Med hjälp av en slits i träbitarna kan man också justera överjiggen nedåt.

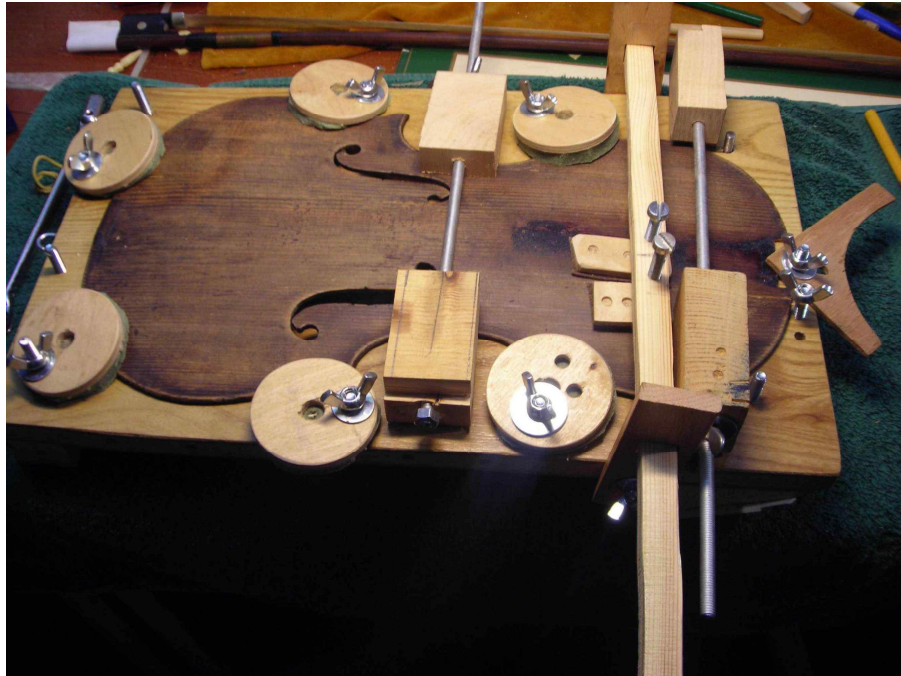
När locket vilar mot justerskruvarna underifrån kan man överjiggens skruvar pressa ned locket ovanifrån.

Men locket måste ju också dras ihop i sidan. Jag har provat med att spänna fast ena sidan av locket i jiggen hårt och den andra lite lösare.

Sedan har jag använt de långa tvingarna för att dra ihop locket. Det kan inte kalva i kanterna på grund av att det hålls fast av brickorna.

Det hela verkar fungera ganska bra och jag har hittills lagat två lock med jiggen.

Man bör använda passbitar mellan långa klamrarnas ändstycken och locket för att de inte skall ge märken i kanten.

Här har jag monterat ett lock som är sprucket från ena f-hålet och uppåt. Justerskruvarna under och över håller sprickan i rätt nivå.